

С. С. Урсова, здобувач
Харківського національного університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ В БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ

Однією із важливих умов успіху будь-якого банку в сучасних умовах ведення банківського бізнесу є ефективна система стратегічного управління його діяльністю, важливою складовою якої є конкурентна стратегія. Враховуючи це, актуальним питанням є визначення основних етапів розробки конкурентної стратегії банку на ринку банківських послуг.

Останнім часом стратегічна модель управління банківською діяльністю домінує над тактичною, оскільки стратегія характеризує активну позицію банку на ринку банківських послуг та передбачає розробку стратегічного плану, який, у свою чергу, є підставою для визначення механізму тактичної дії. На відміну від тактичних заходів, які визначають різні лінії управлінської поведінки в цілому, конкурентна стратегія орієнтована на вибір методів, шляхів та засобів, що забезпечують стратегічний успіх або досягнення цілей банку у конкурентній боротьбі.

Важливим напрямом підвищення ефективності конкурентної стратегії в умовах невизначеності зовнішнього середовища є розробка моделі вибору ефективної конкурентної стратегії, яка враховує цілу низку чинників і дає можливість здійснювати кількісний та якісний аналіз стратегічних альтернатив і передбачає використання оптимального набору управлінських інструментів, що дозволяють забезпечити її успішну практичну реалізацію та досягнення встановлених конкурентних цілей.

Потрібно зауважити, що процес формування конкурентної стратегії будь-якого банку повинен характеризуватися комплексністю та завершеністю. У сучасній економічній літературі виокремлюють такі етапи розробки конкурентної стратегії: визначення цілей та постановка завдань, аналіз зовнішнього та внутрішнього середовищ банку, розробка та вибір конкурентної стратегії, оцінка її переваг та ризиків. Аналіз останніх публікацій та досліджень сучасних зарубіжних і вітчизняних науковців з даної проблематики свідчить про необхідність доповнення процесу розробки конкурентної стратегії етапами, що пов'язані з подальшою її реалізацією. Запропонований перелік етапів у цілому не слід вважати універсальним, оскільки в кожній окремій ситуації необхідно враховувати поточні внутрішні та зовнішні фактори. Кожен етап має самостійне значення і вимагає застосування специфічних, з погляду розробки і реалізації конкурентних стратегій, процедур і методик.

Крім того, під час розробки конкурентної стратегії банківська установа повинна враховувати такі показники: структуру конкурентного середовища, потужність та масштаби діяльності конкурентів; переваги та недоліки існуючої стратегії порівняно з основними конкурентами; ситуацію в галузі – конкуренція за існуючими та новими напрямками розвитку банківських

продуктів; конкурентний статус та конкурентну позицію банку, ступінь його домінування на ринку банківських послуг; специфіку цілей і наявний конкурентний потенціал, що дозволяє виокремити конкурентні переваги.

Таким чином, ефективна конкурентна стратегія дозволяє визначити загальні тенденції розвитку банку в умовах підвищення конкуренції на ринку банківських послуг. Процес розробки конкурентної стратегії в банку звичайно займає тривалий час і вимагає від керівництва виконання ряду послідовних етапів, що ведуть до досягнення очікуваних результатів. Тільки правильне розуміння ситуації на ринку, а також точна оцінка наявного конкурентного потенціалу дозволяють розробити і вибрати ефективну конкурентну стратегію на ринку банківських послуг, спрямовану на забезпечення сталих конкурентних переваг та домінуючої позиції банку на ринку банківських послуг або його окремих сегментах.

Урусова, С.С. Особливості стратегічного планування в банківській сфері [Текст] / С.С. Урусова // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика: збірник тез доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції (26–27 травня 2011 р.): у 2-х т. – Суми: УАБС НБУ, 2011. – Т.2. – С. 91-92.